

PARLEM-NE, NO ET TALLIS!

Programa promogut per l'Agència de Salut Pública de Barcelona (ASPB) per promoure una bona salut afectiva i sexual i prevenir l'embaràs adolescent i les infeccions de transmissió sexual.

Consta de dos itineraris diferenciats; el professorat pot triar entre dos itineraris d'acord amb les característiques del grup, del centre i de les seves preferències.

El programa el desenvolupa a l'aula el mateix professorat dels centres educatius amb el suport de material didàctic i l'assessorament continuat que ofereix part de l'equip del Servei de Salut Comunitària de l'ASPB. S'hi inclou una visita a un centre d'Atenció a la Salut Sexual i Reproductiva (ASSIR).

A QUI VA ADREÇAT

Centres públics i concertats

ETAPA

Secundària obligatòria i postobligatòria

DURADA

Dos itineraris de sis o quatre activitats i una visita a un centre d'Atenció a la Salut Sexual i Reproductiva (ASSIR).

CONTEXT

L'ASPB s'esforça a abordar els problemes de salut abans que apareguin. A partir dels resultats d'enquestes escolars periòdiques, d'indicadors poblacionals sociodemogràfics (com ara l'embaràs adolescent i l'avortament), d'indicadors epidemiològics (com ara la incidència de la sida, de la infecció pel VIH o d'altres infeccions de transmissió sexual), dels avenços científics en educació, promoció de la salut i atenció sanitària i també de les impressions de professionals de l'educació, de l'atenció sanitària i de la salut pública, i d'entitats ciutadanes, s'han dissenyat intervencions que s'adrecen a promoure la salut sexual i reproductiva de les persones adultes del futur.

En l'edició actual del programa s'ha considerat rellevant la inclusió de dos aspectes que fan referència a la diversitat, els relacionats amb les diferents cultures de procedència de moltes famílies i alumnat, i també la diversitat relativa a l'opció sexual.

Pel que fa a la diversitat cultural, s'ha mostrat necessari treballar a favor de l'equitat i en contra de les situacions d'exclusió i discriminació, especialment les relacionades amb l'origen i les diferències culturals, amb el reconeixement de la diversitat i l'estímul del contacte i el coneixement mutu. Respecte a l'opció sexual, a manca d'informació local, un estudi recent indica que l'assetjament a persones homosexuals a la Gran Bretanya és gairebé una epidèmia escolar. Prop de dos terços (el 65 %) de les joves lesbianes, gais i bisexuals han experimentat algun assetjament directe. Fins i tot, si aquests alumnes no han patit una vivència directa d'intimidació, estan immersos en un entorn en què el llenguatge i els comentaris homòfobs són extraordinàriament comuns.

El programa segueix un model teòric cognitiu i social d'eficàcia demostrada en l'àmbit de la prevenció que s'adreça al jovent i que considera que el determinant més proper a la conducta d'una persona és la intenció de conducta, que està influïda pels aspectes següents:

- Les actituds: estan determinades pels coneixements i les creences (susceptibilitat, severitat, beneficis i barreres percebudes) de la persona.
- La norma subjectiva: el que la persona percep que pensen o fan les persones importants per a ella. En aquest cas, quan parlem de conducta sexual, és la parella qui més hi pot influir, seguida de les amistats i la norma social.
- L'autoeficàcia: la percepció de les persones de sentir-se capaces de desenvolupar amb èxit la conducta preventiva.
- Les habilitats, sobretot les de tipus social i de comunicació, necessàries per dur a terme l'acció preventiva.

OBJECTIUS

1. Promoure una bona salut afectiva i sexual.
2. Reduir el risc d'un embaràs adolescent.
3. Reduir el risc d'infectar-se d'una malaltia de transmissió sexual, inclosa la sida.

A QUI VA ADREÇAT

Centres d'educació secundària obligatòria i/o postobligatòria (batxillerat/cicles formatius) públics i concertats: des de tercer d'ESO fins a segon de batxillerat o de cicles formatius.

DURADA

Itinerari 1: sis activitats d'una hora i mitja aproximadament a l'aula i la visita recomanada a l'ASSIR de la zona.

Itinerari 2: quatre activitats d'una hora i mitja aproximadament a l'aula i la visita recomanada a l'ASSIR de la zona.

En ambdós itineraris caldria afegir una formació inicial de 4 hores de duració per al professorat i a la que s'afegeix, en el cas de l'itinerari 2, una formació de 4 hores per una parella de joves estudiants (joves educadores).

DESCRIPCIÓ

L'ASPB ha dissenyat el programa basant-se en les recomanacions de l'Organització Mundial de la Salut (OMS) i n'ha avaluat l'efectivitat. Al 2018 el programa ha obtingut el segell de qualitat (SQ) del Consell d'Innovació Pedagògica (CIP).

L'ASPB proporciona gratuïtament el material, la formació inicial i l'assessorament continuat per part de l'equip del Servei de Salut Comunitària de l'ASPB. El material didàctic per al professorat i l'alumnat descriu amb detall com desenvolupar cadascuna de les unitats.

El material que s'adreça al professorat consta de dues parts:

1. Accions a l'aula: part que incorpora dos itineraris a escollir de quatre o sis unitats segons el temps disponible i la maduresa de l'alumnat. A l'itinerari 2 el professorat comparteix el desenvolupament de les activitats a l'aula amb una parella d'estudiants (joves educadores) que han estat formades prèviament en els tallers organitzats per l'ASPB.

2. Accions a l'entorn: part en la qual es recomana utilitzar els recursos existents, com ara fer una visita a l'ASSIR, optimitzar la Consulta Oberta o fer servir els punts JIP, entre d'altres.

El material que es proposa se centra en la prevenció de l'embaràs adolescent i de les ITS, en aspectes biològics relatius a la sexualitat i la contracepció, i també en aspectes referents al comportament personal, com ara l'entrenament en habilitats de resistència a la pressió del grup o de comunicació i negociació amb la parella.

Les unitats es basen en activitats dinàmiques i vivencials a partir de les necessitats i els interessos del mateix alumnat. A més, es presenten suggeriments adreçats al professorat per tal de facilitar una aplicació adequada de les activitats a l'aula: aspectes clau per al professorat, com ara facilitar missatges preventius; quins missatges proporcionar als i les joves respecte al preservatiu com a mesura de prevenció; com fer un joc de rol; continguts d'educació afectiva i sexual (desenvolupament sexual, les relacions sexuals, la primera vegada, la masturbació), i drets sexuals i diversitat sexual.

Es creu que, per a la majoria de centres de secundària, l'espai òptim per a la realització d'aquestes activitats és l'àrea de tutoria.

El centre es compromet a omplir una petita enquesta d'avaluació final del programa.

Per saber-ne més: <http://www.aspb.cat/parlem-ne-no-et-tallis/>

FORMACIÓ ASSOCIADA

L'ASPB ofereix, a l'inici de cada curs, una formació de 4 hores per al professorat on s'explica el funcionament del programa. Es recomana l'assistència a la formació a tot el professorat que realitza el programa per primera vegada.

Al cas de l'itinerari 2, també s'ofereix una formació inicial per una parella de joves estudiants de cada aula de 4 hores de duració.

Des de l'ASPB es dóna suport continu al llarg del curs.

QUÈ SE N'ESPERA

S'espera que, en acabar, el programa hagi contribuït a:

- Prevenció de l'embaràs adolescent i de les ITS
- Millora en aspectes biològics relatius a sexualitat i contracepció
- Millora en aspectes relatius al comportament personal, com ara l'entrenament en habilitats de resistència a la pressió del grup, o de comunicació i negociació amb la parella

CONTACTE

ASPB: prevencio.escola@aspb.cat

Anabel Roselló
arosello.ceb@gencat.cat

Consorci d'Educació de Barcelona

